

Filip: I Met with Plahotniuc in the USA and Discussed Some Issues

Anton ȘVEȚ

În guvernul moldovean reînnoit, după formarea coaliției PSRM-PDM, la funcția de principal negociator cu Tiraspolul s-a întors, Cristina Lesnic. În perioada absenței sale, situația din așezare a răsturnat. Prin urmare, întrebarea dacă „vechiul-noul” reprezentant politic va reuși să întoarcă conținutul și încrederea în dialogul celor două maluri ale Nistrului nu este în niciun caz lipsit de valoare.

Primul „mandat” al Cristinei Lesnic, în calitate de vicepremier pentru reintegrare, a ajuns la apogeul negocierilor sub conceptul de „concentrare pe rezultate concrete” și a fost marcat de un acord istoric privind numerele neutre. Astăzi, potențialul acumulat este irosit complet, iar negocierile trebuie repornite într-o situație de aproape zero încredere reciprocă și criză, cu răspândirea pe scară largă a coronavirusului.

În mod tradițional pentru politica moldovenească din ultimii ani, condiția cheie pentru alianța de coaliție a socialiștilor și democraților din această săptămână a fost distribuirea fluxurilor financiare și a portofoliilor guvernamentale. Partidul Democrat, „curățat” de Andrian Candu și de câțiva dintre cei mai apropiați asociați ai săi, a recăpătat controlul deplin asupra a patru ministere cheie – el al afacerilor externe și integrării europene, de apărare, economie și educație. De asemenea, PDM intenționează să solicite postul de premier sau președinte al Parlamentului până la sfârșitul anului, după alegerile prezidențiale din Moldova.

Pe lângă democrații ministeriali, aceștia au primit postul de viceprim-ministru pentru reintegrare, care a fost preluat de Cristina Lesnic. Ea a fost deja în această poziție în 2018-2019, dar a fost forțată să o părăsească după crearea unei coaliții de socialiști și opoziție pro-europeană. Interesul democraților pentru postul de reprezentant politic este ușor de explicat. Acest post presupune o comunicare obligatorie constantă cu o gamă largă de reprezentanți internaționali. Este cunoscut faptul că Uniunea Europeană și Statele Unite sunt observatori în formatul de negociere 5 + 2, iar OSCE este intermediar.

Astfel, Partidul Democrat are un canal legal de comunicare stabil, care pe termen lung îi va permite să câștige încrederea pierdută a comunității internaționale. Cristina Lesnic este destul de capabilă să convingă Bruxelles-ul și Washingtonul despre indispensabilitatea Partidului Democrat din Moldova, pusă la îndoială de revoluția ambasadelor din iunie 2019. Și reglementarea transnistrenă este potrivită pentru acest lucru cât se poate de bine.

Primii pași al "vechiului-noului" reprezentant politic vorbesc despre dispoziția sa de a dialoga cu Tiraspolul și atestă abordarea de afaceri pentru soluționarea sarcinilor. Mai mult decât atât, situația cu răspândirea infecției de coronavirus nu lasă timp pentru balansare, ci invers dorința de a lucra cu hărnicie și cu mânicile răsfrânte.

Pe baza ultimelor comunicate de presă ale Biroului de Reintegrare, Cristina Lesnic, de la întoarcere, a stabilit un contact constant cu colegul ei de la Tiraspol pentru a aborda problemele de circulație a cetățenilor în cadrul unor măsuri de carantină pe ambele maluri ale Nistrului. Transnistria a mers în întâmpinare și, ca excepție, a asigurat accesul în regiune pentru poliție, grăniceri și instituțiile sociale din Moldova, inclusiv școli și internate. Ar fi fost dificil să ne imaginăm o astfel de conformitate a Tiraspol în urmă cu câteva săptămâni, când comunicarea dintre principalii negociatori era

practic absentă.

Evident, astăzi Cristina Lesnic se folosește de reputația care s-a creat în ultima sa funcție de viceprim-ministru. La acel moment, a fost posibilă semnarea Deciziei Protocolului privind traficul internațional de vehicule transnistrene, Protocolul reuniunii formatului 5 + 2 de la Roma și avansarea în ceea ce privește punerea în aplicare a acordurilor reciproce din noiembrie 2017.

Paradoxul este că, de la absența sa, numărul de probleme nu numai că nu a scăzut, dar au crescut semnificativ. Pe lângă cunoscutule probleme cu punerea în aplicare a acordului privind alocarea undelor de frecvență a furnizorului transnistrean IDC și cerințele Transnistriei pentru a pune capăt cauzelor penale reciproce, a apărut o problemă bancară și a devenit foarte acută. Odată cu plecarea Cristinei Lesnic, conturile curente ale agenților economici transnistreni, pe care Chișinăul a reușit să le deschidă în băncile lor, ceea ce a făcut posibilă monitorizarea fluxurilor financiare ale regiunii, au fost blocate. O astfel de abordare a înlăturat elita economică a Transnistriei și nu a contribuit la întărirea legăturilor dintre cele două maluri ale Mistrului. Dacă problema nu va fi rezolvată în lunile următoare, aceasta va înrădăcina diferențele economice și contradicțiile din Moldova, iar Tiraspol va fi obligat să construiască o politică bancară independentă.

În ceea ce privește acordurile încheiate mai devreme, spre deosebire de Vasili Șova și Alexandru Flenchea, care nu au semnat un singur acord cu regiunea transnistreană timp de jumătate de an, actualul reprezentant politic nu va putea refuza obligațiile Chișinăului, pentru care multe sunt implicate personal. Dar, la rândul său, Tiraspolul previzibil va fi mult mai deschis la cererile și inițiativele părții moldovenești, întrucât poate conta serios la reciprocitate.

Cristina Lesnic preia frâiele într-o soluționare în

circumstanțe foarte critice, atât în procesul de negociere în sine, cât și în contextul unei situații epidemiologice nefavorabile. Este evident că problema depășirii pandemiei în Moldova prin menținerea contactelor necesare între cele două bănci este sarcina sa principală.

În același timp, după oprire, problemele morbidității vor fi reluate cu o vigoare reînnoită subiectele de punere în aplicare a acordurilor încheiate, care va fi cel mai important test pentru viabilitatea procesului de soluționare și disponibilitatea echipei actuale din Chișinău de a contribui la acesta.

Alaltăieri, s-a decis suspendarea funcționării punctelor de înmatriculare auto din Tiraspol și Râbnița din cauza carantinei. Cu toate acestea, există multe alte contradicții și speculații în jurul acestora. În special, Transnistria critică deschis Chișinăul pentru că a refuzat să rezolve problema permiselor de conducere. Acest subiect a fost ignorat de autoritățile moldovenești de mai bine de un an, iar Alexandru Flenchea, părăsind funcția, a declarat chiar că consideră eliberarea permisului de conducere a Republicii Moldova pentru proprietarii de mașini din Transnistria. Cristina Lesnic, care a semnat acordul privind plăcuțele de înmatriculare ale autovehiculelor, va fi obligată să reacționeze mai serios la opinia Tiraspolului. În special, va depinde dacă apare o nouă sinceritate în dialogul dintre cele două maluri ale Nistrului.